

Nasogastrisk sond

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Annette Borland, sjuksköterska medicinkliniken Växjö
Susanna Lundvall, Hygiensjuksköterska
Sofia Cegrell Jonsson, röntgenläkare Växjö
Helena Högberg, medicinkliniken Växjö

Anvisning för sondindikationer, kontraindikationer samt undersökningsteknik för nasogastrisk sond

Sondinläggning ordinerar av läkare.

Se avsnitt i Nationella vårdhandboken under avsnittet "[Sonder, inläggning och skötsel](#)"

Indikationer/kontraindikationer

Indikationer för inläggning av nasogastrisk sond kan vara

- tillförsel av vätska, läkemedel och sondmat.

Kontraindikationer för inläggning av nasogastrisk sond kan vara

- oroliga patienter där patienten själv drar ut sonden regelbundet,
- icke fungerande mag-tarmkanal som t ex totalobstruktion, akut blödning, trauma, instabil cirkulation,
- etiskt övervägande vid t ex vård i livets slutskede.

Inläggning

Se avsnitt i Nationella vårdhandboken under avsnittet "[Sonder, inläggning och skötsel](#)".

Särskild försiktighet bör iaktas vid neurologiska bortfallssymtom med nedsatt sväljningsfunktion som efter stroke, muskeldystrofier eller avancerad parkinsonism.

Vid problem med nedläggning av sond kan inläggning ske i genomlysning på röntgen. Röntgenremiss: "Buk nedläggning av clinifeedsond".

Kontroll av sondläge

- Kontrollera sondläget genom auskultation av ett typiskt "kurr ljud" ("blurptest") genom att blåsa in lite luft genom sonden (10-20 ml) och lyssna i ett stetoskop. Kurr ljudet skall höras tydlig när stetoskopet placeras över epigastriet. Hörs ett rapliknande ljud från munnen, ligger sonden fel och läget måste korrigeras.

- Vid svårighet att höra "kurr ljudet" kan aspiration av magsaft göras. Innehållet testas med hjälp av lackmuspapper som ska indikera lila på det sura magsäcksinnehållet.
- Vid osäkerhet om sondens läge ska läget kontrolleras med röntgen. Detta gäller speciellt patienter med nedsatt reflexförmåga och medvetlösa patienter eller om sonden ska ligga i tunntarmen.

Röntgenremiss: "Lungor" med frågeställning "sondläge".

OBS! Invänta svar från röntgen före användning av sonden. Korrigering av sondläge sker inte i samband med röntgenundersökningen.

Märkning

Den person som sätter in sonden har ansvar för att märkning sker. Själva märkningen kan utföras av annan person, som t ex assisterar vid inläggningen. När ny märkning krävs under användningstiden, utförs den av ansvarig sjuksköterska eller läkare.

För att få enhetlig och tydlig märkning använd förskriften vit etikett med svart text "Sond" samt fyll i datum, klockslag och signatur. Dokumentera i journalen. Se avsnitt i Nationella vårdhandboken under [märkning av in- och utfartsvägar](#)

Läkemedelsadministration via enteral nutrition

Se Läkemedelsverkets rekommendationer

Sondmat

Se upptrappningsschema [enteral nutriton](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.